Ч. 23. Пятниця 30 січня (12 лютого) 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (кріи неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложеном оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостевах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Росийско-японьска війна.

Подібно як росийске правительство так і японьске видало окружну ноту до своїх послів а японьский посол в Петербурзі вручив єї росийскому міністрови справ заграничних. Зміст тої ноти слідуючий:

„Позаяк правительство японьске признало независимість і територияльну ненарушимість Кореї за абсолютну конечність для безпечности і мира у власнім краю, не може правительство японьске дивити ся рівнодушно на поступоване стремляче до того, щоби положене на Кореї зробити непевним. Правительство росийске поробило неможливі до принятя зміни в предложенях японьских, відносячих ся до Кореї Японія однак уважає приняте своїх предложень за безусловно доконечне для забезпеченя ненарушимости і независимости Кореї та для своєї безпечности.

„То поступоване росийского правительства сполучено з відмовою принятя зобовязань що до признаня територияльної ненарушимости Хіни в Манджуриї. Дальше трівабе окупациї Манджуриї через Росию, мимо договорів з Хіною і иньшими державами та мимо кількаразових завірень — спонукало японьске правительство видати зарядженя в ціли власної оборони, тим більше, що переговори з Росиєю дуже проволікано а то без видної причини. Підчас тої проволоки робила Росия скорі приготовленя военні, що годі було погодити з єї віби то мирними цілями. В переговорах своїх показало японьске правительство таку умірність, що на єго думку була она зовсім достаточною основою для усуненя звичайних непорозумінь межи Японією а Росиєю.

„Позаяк однакож Японія переконала ся, що нема вигляду, щоби Росия згодила ся на єї безінтересовні і умірні предложеня або й на які иньші предложеня, котрі би зробили можливим тревалий мир і спокій у всхідній Азиї, не мало японьске правительство иньшого виходу як закінчити остаточно безцільні переговори. Японія вибираючи ту дорогу, застерігає собі право независимого поступованя, яке буде уважати за найвідповіднійше як в ціли скріпленя так і оборони своїх загрожених інтересів“.

Рівночасно оголосив японьский посол слідуючу заяву: „Позаяк правительство японьске вичерпало надармо всі мирні средства, подиктовані наміром усуненя всяких запутанин, позаяк японьске правительство прийшло до переконаня, що єго безінтересовне а оправдане бажане в інтересі тревалого мира у всхідній Азиї не знаходить відповідного увзгляднення зі сторони Росиї — рішило ся зірвати відносини дипльоматичні, внаслідок чого японьский посол з персоналом посольства в найблизшім часі опустять Петербург.“

„Правит. Вестнік“ оголосив слідуючий маніфест царя:

Подаємо до відомости всіх наших вірних підданих: В журбі о удержане так дорогого нашому серцю мира поробили ми всякі заходи о скріпленю мира на дал..ім В.ході. В тій ціли згодили ся ми на предкладану японьским правительством ревізию єствуючих межи обома державами договорів в справах корейских. Переговори ті однакож не доведено до кінця, а Японія, котра навіть не чекала, аж наспіють остаточні предложеня нашог правительства, повідомила нас о зірваню переговорів і відносин дипльоматичних з Росиєю. Не повідомляючи нас наперед, що зірване дипльоматичних відносин означує почин военної акциї, правительство японьске наказало своїм торпедовцям виконати наглий атак на нашу ескадру в Порт Артурі. По одержаню о тім донесеню нашого намістника приказали ми сейчас відповісти оружием на то визване Японії. Повідомляючи о тій нашій постанові, благаємо Всемогучого о поміч, уповаючи на Него непохитно. В кріпкій надії однодушної готовости всіх наших вірних підданих до оборони нашої вітчини благаємо о благословене боже для нашого славного войска і фльоти.“

9)

ОБРАЗКИ З ДАЛЕКОГО ВСХОДУ.

(Після Руд. Цабеля, Гессе-Вартеґґа і др. зладив К. Вербин.)

(Дальше).

Тепер було би може вже за пізно розважати можливости стратеґічного походу і розставленя армій обох сторон, коли вже похід дійстно розпочав ся; тепер можна хиба лиш вже слідити за ним. А всеж-таки можна ще дещо насамперед брати під розвагу, бо поле війни займає так величезні простори, що час, заким одна або друга армія змінить свої позициї, дозваляє робити комбінациї і ставити здогади, котрі навіть у воюючих сторін мусять попереджати всякі дійстні рухи войска.

Як вже видимо з дотеперішних вістий, Японцям розходило ся головно о то, щоби заскочити Росиян, і то їм удало ся. Они були майже змушені до того, бо хоч перша часть кампанії з природи річи мусить рішати ся на мори, друга, далеко важнійша, бо рішаюча конець війни а з нею успіхи або неудачі одної або другої сторони, мусить відбути ся на всхідно азийскій цілеччині. В виду того, що росийскі войска стояли вже на границі Кореї над рікою Ялю і піддержувані фльотою з Порт Артура, могли легко опанувати столицю Кореї, місто Сеуль, Японці були змушені старати ся як найскорше опанувати терен в Кореї. Они взяли ся незвичайно сьміло і енерґічно до діла. Можна було сподівати ся, що они передовсім будуть старати ся опанувати полудневу часть Кореї, куди їм далеко близше і де в портах як Мокфо, Мазампо і Фузан далеко лекше висадити на беріг більші відділи войска. Тимчасом они пустились просто до Чемульпо, портового міста на західнім побрежу Кореї, звідки веде дорога просто до Сеуля.

З Наґасакі в Японії до Чемульпо єсть 446 морских миль, значить ся майже рівно 111 наших миль (морска миля має чверть нашої або 1 км. і 852 м.), підчас коли з Порт Артура до Чемульпо єсть лиш 234 морских миль. Японці могли длятого зовсім справедливо побоювати ся, що Росияни готові скорше опанувати корейску столицю і длятого постановили їх випередити. Се нічого дивного; але все-таки дуже дивна річ, що росийска фльота в Порт Артурі дала ся так заскочити. На оправдане росийскої адміралиції можна би сказати, що она не могла того припускати, що Японці без попереднього формального виповідженя війни виступлять зачіпно; але то она чей знала, що відносини політичні межи Росиєю а Японією в послідних днях так заострились, що можливість війни стала вже дуже близька. Атже як до Порт Артура так і над ріку Ялю стягано вже сухопутне войско росийске, а адмірал і намістник Алексієв видав був навіть приказ, щоби росийска фльота в Порт Артурі виплинула перед пристань, очевидно на то, щоби в данім случаю мала більше свободи і була кождої хвилі готова до акциї. Отже нічого иньшого, як лиш що з росийскої сторони занедбано ті міри осторожности, які навіть в часі мира а там більше перед війною конче потрібні.

Першу неудачу по росийскій стороні треба длятого приписати лиш очевидній недбалости проводу, але тота неудача таки досить велика і готова тяжко заважити. Росия, о скілько доси напевно звістно, стратила вже пять кораблів, а між тими два найбільші, котрі вже не будуть могли брати участи в морскій кампанії. Ся страта значить дуже богато, бо Японія буде передовсім старати ся знищити росийску фльоту, щоби мати вільну руку на цілеччині. Але аж тут покаже ся, хто переможе. Японія занявши Сеуль, знаходить ся лиш о стілько в користнійшім положеню, що не буде змушена лишати великих залог в полудневій Кореї і зможе більші маси войска висунути на північ. Але аж тут покажуть ся великі трудности для неї. Величезні простори землі, що будуть місцем війни, можуть легко стати ся причиною великого роздробленя войска, підчас коли Росия зможе в ті сторони висилати щораз більші маси. Коли Японцям не удасть ся борзо переломити росийску лінію вздовж корейскої границі і посунути ся аж до Харбіна, опанувати обі зелізниці, з котрих одна іде звідси до Владивостока а друга аж до Порт Артура, та викликати ворохобню поза плечима росийскої армії, то Росия зможе їх легко приперти ще в Кореї і там побити хоч би лиш чисельною перевагою свого войска.

Але й в такім случаю, як би Японцям удало ся заняти і цілу Манджурию, то они

Про ушкоджене трох российских кораблїв під Порт Артуром доносить адмірал Алексїєв в телєґрамі до царя: Всї три ушкоджені Японцями российскі кораблї держать ся на водї. Кітли і машини не ушкоджені. По експльозиї поспішили сейчас инші кружляки на поміч заатакованим кораблям. Ушкоджені кораблї заведено до внутрішних доків. Двох вояків низшої шаржі згинуло, 5 утопило ся а 8 єсть поранених. Неприятельскі лодки торпедові привитано з кораблїв сейчас сильним огнем.

Ушкоджене згаданих кораблїв, хоч би они ще й держали ся на водї, означає велику страту для российскої фльоти, бо то були кораблї першої кляси. „Царевич" мав 66 пушок великого калїбру, „Ретвізан" 65 а „Паллада" 43. Після вістий, які наспіли з Чіфу до Льондону, мали Японцї знищити ще й два инші кораблї а іменно „Полтава". Кораблї тоті блькують вїзд до порту і не допускають виїзд з порту инших кораблїв. З Шанґаю знов наспіла вість, що Японцї забрали в недїлю российский корабель почтовий „Монголія".

О много важнїйшою, як повисші непевні вісти, єсть вість, що Японцї під Чемульпо взяли два российскі кораблї і мабуть знищили їх. З Тієнцину доносять іменно до „Daily Mail": В недїлю з'явила ся нагло перед портом Чемульпо сильна дивизия японьских торпедовцїв і кружлякїв, ескортуюча перевозові кораблї з войском. На завізване японьского команданта знаходячі ся в порті российскі кружляки „Варяг" і „Кореєць" піддали ся, не стрілївши анї разу а відтак відбуло ся з великою скоростию висаджене японьского войска на беріг. Висїло 8 000 японьских вояків. Войско то розпочало сейчас похід до Сеулю, щоби обсадити корейску столицю Крім Чемульпо обсадило японьске войско також і инші головнїйші порти в полудневій і західній Кореї.

Новинки.

Львів дня 11-го лютого 1904.

— Загальні збори філїї тов. педагоґічного в Тернополи відбудуть ся дня 14 лютого с. р. о годинї 2 пополудни в комнатах тов. „Руска Бесїда, з слїдуючою проґрамою: 1) Відчит дра Грабовского. 2) Звіт з дїяльности видїлу за р. 1903. 3) Вибір нового видїлу. 4) Внесеня і інтерпеляциї.

— Земля на продаж. В селї Грозьова, 21 клм. від зелїзничої стациї Коростенко, в добромильскім повітї, єсть виставлений двірский фільварок, що складає ся з 450 моргів орного поля разом з луками і 250 моргів лїса на продаж. Поле досить добре, особливо так звані болоня надвирянські дуже урожайні. Саме село Грозьова лежить в дуже краснім і здоровім положеню, через село пливе ріка Вигор.

— Бл. п. дрови Михайлови Борисикевичеви, бувшому професорови окулїстики в Інсбруку і Градци, поставлено в его ріднім селї Білобожниции коло Бучача величавий камінний памятник в видї 7 метрів високого обеліска з відповідними написями. Памятник здвигнено дорогою складок заходом радника дра Крижановского з Бучача.

— Пожарні алярми в школах. На просьбу краєвого Союза пожарних сторожий видала шкільна краєва Рада обіжник до всїх окружних шкільних рад та до зарядів всїх народних шкіл людових і видїлових, публичних і приватних в справі освоюваня шкільної молодїжи із пожарними алярмами. До обіжника долучено огневий реґулямін, котрий уложив стражацкий Союз. Сей реґулямін поучає про спосіб алярмованя і опорожненя шкільних саль. Розпорядженє разом із реґулямінои поміщено в „Урядовім дневнику ц. к. шкільної краєвої ради". В тїй справі оголосить ся також відповідні зарядження до учительских семинарий і середних шкіл.

— Відгомін японьско-российскої війни у Львові. Российске мінїстерство війни покликало российских підданих, студентів львівскої полїтехніки, до сейчасового повороту до Росиї і до зголошеня у своїх військових командах.

— Величезний пожар вибух онногди в Бальтиморе (півн. Америка) в товарових магазинах. Огонь ширив ся з такою силою, що пожарна сторожа не була в спромозї его спинити звичайними средствами. Тому проектовано висадити динамітом кілька загрожених будинків. Чи се виконано, не знати. В першім дни огонь заподїяв шкоду на 15 мілїонів долярів.

— Із Станиславова пишуть до „Руслана": Є. Екец. Митрополит Шептицкий загостив в суботу 6 с. м. до Станиславова і зложив 30.000 корон в „Днїстрі," вінкульованих на епископа і капітулу в Станиславові, яко капітал, котрого відсотки мають служити на винагороду для бібліотекаря в квоті 500 К, 500 К на закупно нових їх наукових книжок і 200 К для слуг бібліотеки. Ся фондация є імени Є. Екец. Митрополита Шептицкого і стоїть під управою капітули в Станиславові. Бібліотеку подарував він перед кількома роками, а становить она вартість кругло 20.000 К. Бібліотекарем настановлено о. Евстахия Шмериковского. — Дня 22 с. м. відбули ся з нагоди загальних зборів філїї Тов-а „Просьвіта" в Станиславові величаві обходи в память Маркияна Шашкевича. В катедрі відслужив крил. парох Богонос з Вс. оо. Озаркевичом з Сільця і Мотюком з Мариямполя заупокійну Службу Божу; до Парастасу станув мітрат о. Фациевич з капітулярними і другими сьвящениками в числї 12 перед тетраподом з портретом поета Маркияна, уставленим в ріснім осьвітленю і в буйній зеленї. Катедральна церква була переповнена почитателями поета з місцевої інтелїґенциї і доокрестного селяньства. Хор мариямпільских міщан сьпівав при богослуженю. Такого хору церковного, на жаль, не має станиславівска катедра. В полудни заповнив ся театр Монюшка, де

ледви чи зможуть удержати ся супротив Росиї. Росия, коли вже раз розпічне сю війну, не так борзо буде готова до мира, бо то розходить ся не лиш о її великодержавне становище, о честь народну, але й о великі інтереси материяльні. Она має подостатком воєнного материялу в людех і буде могла форсувати, підчас коли Япанїя по кількох більших битвах хоч бя навіть і вигранних, ослабить си значно. Инша річ була би, як би до війни вмішали ся ще й другі великі держави, о чім, бодай поки що, не може бути й бесїди.

Лишім однакож поле війни і ждїм на самі події, а поки що придивім ся тепер тим сторонам, що стали ся місцем війни, як они підчас мира виглядали. З конечности, викликаної подїями, мусимо перервати наш опис Кореї і її жителїв, а звернути увагу на місто Порт Артур і сусїдний Дальний. Тут будемо держати ся опису Рудольфа Цабеля, котрий в 1901 р. об'їхав не лиш цїлу Манджурию, але й полудневу Сибір в тїй цїли, щоби добре познакомити ся з тими сторонами, котрі не лиш для самих Росиян, але й для Нїмцїв мають велике значінє, хоч розуміє ся що лиш торговельне.

Порт-Артур і Дальний.

Місто і пристань в Порт-Артурі. — Порт-Артур яко кріпость. — Российский банк за хіньскі гроші і его значінє. — Житє в місті. — Український театр. — Дальний, российске Сан Франциско.

Порт-Артур то нїби российске Кіаучу, лиш що Нїмцї там мусїли ставити зовсїм нове місто а Росияни тут застали вже готовий, побудований на модний европейский лад воєнний порт. Они й більше менше лишили все так, як застали, навіть так далеко, що не позволили нїкому з приватних людий тут побудувати ся, а коли поодинокі фірми мимо того побудували ся і не чекали, аж дістануть призволене российского уряду, то зробили се на власне ризико, бо правительство, коли прийде час, то або каже їх доми розвалити, або по просту їх забере для себе.

Порт Артур має пишну пристань, котра виходить до моря досить вузкою шийкою, котру з правого і лївого боку окружають високі гори, що підіймають ся з води стрімко в гору. Сама пристань творить нїби озеро замкнене довкола високими горами, котре лиш вузкою шийкою єсть сполучене з морем. З самого міста видко все лиш тото мале озеро, а лиш з кількох місць можна побачити також і широке море. Положене есть отже вже з природи дуже догідне. Довкола на горбах виднїють ся форти і може нїгде в сьвітї не забороняють так як тут робити фотоґрафічні знимки. А коли менї мимо того удало ся трошки вхопити, то я маю то глубоке переконане, що то був злочин, за котрий би менї було довело ся побачити, як виглядають стїни российскої кріпости.

Тут прийшли природї в поміч і то Хінцї були перші, котрі то зробили. Они під проводом французских і нїмецких інструкторів казали понизше гори, що від всходу окружає вїзд до порту, викопати велику і глубоку водойму, забезпечену в кождій хвили від бурі. Росияни зробили тепер з неї воєнний порт Тут можуть ставати лиш воєнні кораблї і кораблї так званої добровільної фльоти. На берегах сего порту стоять шопи на товари та підойми і тут єсть також док, в котрім може змістити ся й найбільший корабель, словом тут зроблено взірцеве заведене для морскої плавби, котрим Хіна могла була гордити ся, а котре певно не без жалю відступила сусїдови з півночи, розумно захотїло ся стати тут посесором.

Порт-Артур єсть воєнним портом і войсковою стациєю в цїлім значіню того слова. В порті стоїть один воєнний корабель коло другого, а на улицях повно вояків всякого рода і оружия. Самого сухопутного войска стоїть в Порт-Артурі 10.000. Воєнні простори землї забудовані самими бараками і касарнями, а до того прилучають ся довгі ряди маґазинів та резервових складів, повних всїлякого воєнного материялу, не вчисляючи того всего, анї залоги, анї тих запасних складів, що містять ся в яких десяти фортах положених довкола Порт-Артура.

Глубінь порту окружає довгий клин землї, що виходить із гір положених на захід від входу до порту. Коли дивити ся з противоложених горбів, то тоті гори виглядають мов би сплячий тигр, а той клин то нїби хвіст від него; тому й назвали его Анґлїйцї „хвостом тигра." Вода поза тим хвостом на північній сторонї єсть досить мілка і длятого єсть намір засипати її і так зискати місце під будову.

Само місто Порт-Артур розложило ся около згаданого горба, на котрім стоїть морска лїхтарня. Головна часть міста лежить в полудневій сторонї, але поодинокі доми і улицї тягнуть ся вже довкола горба. Єсть намір перенести зовсїм від порту тоту часть міста, де мешкають цивільні і де знаходять ся всїлякі крами і торговицї; нове місто хотять побудувати на північній збочи горба. В загалї торговельне місто має бути зовсїм відділене від того, в котрім містять ся правительственні і войскові будинки.

Коли дивити ся на Порт-Артур яко кріпость, то здавало би ся, що его годї здобути. Що Япанцям підчас япаньско-хіньскої війни удало ся заняти Порт Артур, то лиш в наслїдок лихої хіньскої господарки і через зраду. Та й Япанцям не удало ся здобути місто від сторони моря, лиш они мусїли зайти від північної сторони на цїлєччинї. Воєнні кораблї, що хотїли би місто бомбардувати, мусїли би стріляти хиба тяжкими ґавбіцями. Єсть то войскова позиция першого степеня, приготовлена природою а поправлена технікою. Та й дороги пороблено всюди дуже добрі, особливо тї, що ведуть від форту. Словом зроблено все, щоби Порт-Артур не можна здобути. Такого бодай набирає ся переконаня, коли стояти на горбі, де єсть морска лїхтарня і дивити ся в долину на порт і ряди домів, на форти і касарні. Росия має тут таку позицию, котра надає їй великої поваги, але остаточно она тут

відбули ся загальні збори філії „Просьвіти“ і відчит п. Загайкевича. Межи присутними явили і Січи селяньскі з поблизьких місточок і сіл. О 5 год. вечер почав ся людовий концерт при величезнім здвизї в тій самій сали. По промові проф. Рибчука, який пояснив зрозуміло значіне Маркияна, відсьпівав хор мариямпільский кілька пісень під умілою управою п. Ғ., за що збирав заслужені части і грімки оплески.

Господарство, промисл і торговля.

— **Рахунок краєвого товариства кредитового урядників і сьвящеників**, стоваришеня зарегестрованого з обмеженою порукою у Львові, за місяць січень 1904.

Стан довжний:

	Кор. сот.	Кор. сот.
1. Уділи членів		15.060 46
2. Фонд резервовий		1.126 20
3. Вкладки щадн.:		
а) Стан на початку міс.	80.792 65	
б) вложено в січню	7.426 43	
разом	88.219 08	
в) винято в січню .	7.548 90	
Позістає з кінцем місяця .		80.670 18
4. Сальдо побраних процентів .		1.032 36
5. Резерва податкова		60 —
6. Непіднята дивіденда за р. 1903		76 50
7. Кредит банковий		8.660 —
8. Зиск за р. 1003.		613 57
Сума . .		107.299 27

II. Стан чинний:

	Кор. сот.	
1. Позички уділені на скрипти і векслї:		
а) стан на поч. місяця	100.3 3·33	
б) уділено в січни . .	6.370·—	
разом .	106 673 33	
в) сплачено в січни	4 746·56	
Стан з кінцем місяця . . .		101.926 77
2. В щадниці почтовій (оборот чек.)		545 83
3. Льокациї в товариствах і банках		1.055 32
4. Сальдо коштів адміністрациї .		124 34
5. Рахунок ріжних сторін . . .		105 53
6. Движимости		504 —
7. Кошти заснованя (решта) . . .		100 —
8. Готівка в касї з днем 31/1 . .		2.937 48
Сума .		107.229 27

Членів прибуло 7, убуло — остало з кінцем січня 1904 всіх членів 347 з 402 з деклярованими уділами в сумі 20.100 К.

Уділ членьский 50 К, може бути виплачуваний ратами; вписове 2 кор.

Товариство принимає вкладки щадничі на $4\frac{1}{2}\%$; пожички уділяє на 7%. Товариство посередничить в заключуваню обезпечень на житє всякого рода і уділяє дотичних інструкций безплатно.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Віден 11 лютого. Єго Вел. Цісар Франц Йосиф чув ся вчера нездоров з причини ревматичних болїв в крижах і длятого відкликано заповіджені на нині загальні авдиенциї. Нинї стан здоровля єсть зовсім вдоволяючий, болї зменшили ся. В ночи спав Цісар без перерви, встав нині о звичайній годині і залагоджував як звичайно справи державні.

Льондон 11 лютого. З Шанґаю доносять, що Японцї висадили у воздух міст на зелізници манджурскій, при чім мало згинути 30 Росиян.

Льондон 11 лютого. „Times“ доносить з Сеуля, що до Чемульпо прибуло ві второк 9 японьских кораблїв з 2500 вояками. Слїдуючої ночи прибула японьска канонїрка до Сеуля.

Петербург 11 лютого. Урядово оголошено, що француском послови в Японії повірено охорону інтересів росийских підданих, будинків, місий і консулятів росийских в Японії, охорону японьских підданих в Росиї обняли Сполучені Держави.

Льондон 11 лютого. Японьскі кораблї воєнні прибули до Сеуля. Японьскі кружляки „Саєн“ і „Гаєн“ взяли два великі росийскі кораблї а то корабель росийскої перевозової фльоти „Єкатеринослав“ і корабель „Арґун“. „Арґун“ був в дорозї з Владивостока до Наґасакі і мав на покладі велику скількість зброї. Єго взяли коло Фузану. Оба згадані росийскі кораблї як і чотири иньші, що служили до ловлї китів, привезено до Сасего.

Льондон 11 лютого. Тутешна праса доносить з Токіо, що завтра виїде до Сполучених Держав бар. Конако, а бар. Сукемепа до Анґлії. Оба одержали дуже важні місиї дипльоматичні.

Льондон 11 лютого. „Daily Telegr.“ оголошує телеґраму з Наґасакі з дня 6 лютого, доносячу, що Японцї забрали того дня росийскі кораблї „Шілька“ і „Манджурия“ а також один корабель норвеский, що єсть в службі росийскій. Дальше забрали Японцї росийский корабель „Мукден“ в Сасего і ще один корабель норвеский. По порозуміню з правительством в Токіо видано всї ті кораблї назад Росиянам.

Порт Саїд 11 лютого. Прибули тут два росийскі торпедовцї і перевозові кораблї „Смоленьск“ і „Росия“, заосмотрені в так малу скількість вугля, що можуть доплисти лиш до найблизшої стациї. Перед дальшим виїздом мусїли їх команданти зложити приписану для кораблїв держав ведучих війну присягу на доказ, яку мають скількість вугля на кораблї.

не богато сама зробила. Майже все вже тут було, а ті уліпшеня, які она тут поробила, не стоять в такім відношеню до того, що тут вже було, щоби єї за то дуже славословити. Виїмку робить лиш одна зелїзниця.

Але зійдім з горба знов в долину до міста. Тут, як вже сказано, майже все ще так, як було за хіньских часів. Лиш хіньскі вивіски щезли а замість них видко всюди росийскі написи. На улици поправляє на собі шапку „ізвощик“ в грубім кожусї а в будї сидить польский жид і з жидівска по німецки захвалює свої папучі та папіроси.

Вздовж північної сторони порту тягне ся зелїзниця, на східній стороні єсть може 100 метрів довга, одна однїсенька в Порт-Артурі брукована улиця і тут знаходять ся доми кількох великих фірм европейских. Тут має свої філїяльні бюра одна американьска спілка торговельна і одна анґлійска фірма привозова. Крім того єсть при сїй улици ще велика росийска торговля і одна реставрация, найперша в містї. Прочу часть улицї займає росийско-хіньский банк. По правдї то цїлий фронт улицї належить до того банку і він міг би тут поставити собі палату відповідну до свого монополю і своїх гроший, які зарабляє в Порт-Артурі, як би одержав на то призволенє і як не потребував того сподївати ся, що єго звідтам колись викинуть, та що коли сповнять ся великі росийскі пляни, в Порт-Артурі взагалї не потреба буде великого банку а хиба лиш маленької філії. Манджурский центральний банк буде може тодї перенесений над залив Талїєнван, де мають пізнїйше сполучити ся разом всї росийскі інтереси торговельні.

Росийско-хіньскі банки на далекім Всходї суть то дуже важні заведеня не лиш фінансові але й політичні, а длячого, се найлїпше пізнати по тім банку, що в Порт-Артурі, а ся обставина кидає ярке сьвітло на росийско-хіньскі відносини. Навіть у фінансових кругах мало хто знає, що на капітал для росийско-хіньского банку в Порт-Артурі зложила половину Росия а другу половину — хіньске правительство. Банк обертає длятого поправді хіньскими грішми. Якої тут мусїли ужити штуки державної, аж Хіна рішила ся станути до фінансової спілки з Росиєю! Хто знає хіньску жилавість в справах грошевих, то може виробити собі о тім понятє. А до того управа росийско-хіньского банку спочиває виключно в росийских руках. Хіньске правительство мимо того, що єсть по половині акціонаром банку, не сьміє мішати ся до коренно-росийскої управи банку. Ну, се доси красно, доки Хіна грає ролю того, що лиш відтинає купони. Та она й користала з того дуже радо та на конто доброї дивіденди казала собі давати задатки. Але цїла хитрість росийскої політики фінансової в Хіні лежить в тім, що Росия через таку звязь може робити через банк пресию на хіньске правительство. Отже коли росийске правительство має які претенсії до хіньского, або коли стане ся щось такого, що росийский посол в Пекінї мусить заступати справу, то Росия єсть в тім щасливім положеню, що може назначати Хінї відшкодованє, бо жадану суму відтягає собі зараз від коренного капіталу в росийско-хіньскім банку. Росия в наслїдок того ніби має завсїгди наперед задаток від Хіни і длятого може тим способом робити єї далеко податливійшою для своїх бажань, як би якою політичною пресиєю. В той спосіб Росия ніби веде Хіну заєдно на мотузку та й сїпає за нею, кілько хоче.

Крім росийско-хіньского банку нема в Порт-Артурі ніякого другого; він має тут монополь і заступає тут більше менше ролю росийского банку державного. Звідси також пішла в сьвіт тота величезна маса срібла, яку Росияни принесли були з хіньского походу. В містї ще тепер можна побачити фотоґрафії, на котрих видко росийских офіцирів межи горами срібних черевиків, котрі відважували хіньскі шрофи (касиєри).

(Дальше буде).

Курс львівский.

Дня 10-ого лютого 1904.	платять К с	жадають К с
I. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	558 —	558 —
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	—·—	260·—
Зеліз. Львів-Чернів.-Яси	578 —	585 —
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	350 —	375·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	99·20	—·—
Банку гіпот. 5% преміов.	111·50	—·—
Банку гіпот. $4\frac{1}{2}\%$	101 70	—·—
$4\frac{1}{2}\%$ листи застав. Банку краєв.	102 50	—·—
4% листи застав. Банку краєв. .	99 80	100 50
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	99 40	—·—
„ „ 4% льос. в $41\frac{1}{2}$ літ.	99 60	—·—
„ „ 4% льос. в 56 літ.	99 70	100 40
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	100 —	100·70
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем	102 40	—·—
„ „ „ „ $4\frac{1}{2}\%$	102·—	102 70
Зеліз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	99·50	100 20
Позичка краєв. з 1873 по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	99 50	100·20
„ „ м. Львова 4% по 200К.	98 20	98 90
IV. Льоси.		
Міста Кракова	78 —	84 —
Австр. черв. хреста (Курс віденьский)	54·50	55 50
Угорск. черв. хреста (Курс віденьский)	28 50	29 50
Іт. черв. хрес. 25 фр. (Курс віденьский)	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20К. (Курс віденьский)	70 —	73 —
Базиліка 10 К (Курс віденьский)	21·75	22 75
Joszif 4 К. (Курс віденьский)	8 25	9.50
Сербскі табакові 10фр. (Курс віденьский)	9 50	11.—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·25	11·40
Рубель паперовий	2·52	2·54
100 марок німецких	117 —	117·60
Долляр америк.	4·80	5·—

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ОГОЛОШЕНЯ.

МІД знаменитий, десеровий, курацийний, з власної пасіки 5 клґр. **лиш 6 корон** franco. Вода медова найлїпше средство на лице. Даром брошурку д-ра Цесельского о меді варто перечитати, жадайте! **КОРІНЕВИЧ**, ем. уч. Іванчани.

Аптика в Королївці

поручає

В. АЛЄРГАНДА

АЛЬПЕЙСКІ ГРУДНІ ЗІЛЯ.

Зіля ті, витворювані з найдільнійших ростин альпейских, перевисшають всї до тепер уживані зіля, грудні сиропи і тим подібні препарати своїми успіхами. Наслїдком того они просто неоцінені при катаральних болїзнях легких і проводів віддихових, при кашлю, хрипцї і всїх других подібних недугах. Спосіб ужитя: Горсть зіль тих запарює ся в шклянці кипячої води і той відвар пе ся в лїтнім стані рано і вечером.

Цїна 50 сот.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНЇСТЕР"

стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою у Львові, Ринок ч. 10, дім „Просьвіти".

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бути тілько обезпечені тревало в „Днїстрі" від огню. Членьский удїл 50 К можна зложити в ратах; вписове 2 К.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть затягати позички на 6 ½ % за предложенєм відповідної гіпотеки або поруки; сплату більших позичок розкладає ся на 10 лїт.

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦИЯХ і иншім купні землї нехай купуючі звертають ся за позичками до „Днїстра".

ВКЛАДКИ щадничі приймає товариство на 4 прц.

З ЧИСТОГО ЗИСКУ дістають члени дивіденду від удїлів а часть зиску призначує ся на добродїйні цїли; дотепер удїлено на церкви, бурси, школи і т. и. 16.385 К.

Стан 31 грудня 1903:

Виладки	**1,444.589 К**	**Позички**	**1,330.822 К**
Удїли	**109.835 К**	**Цїнні папери льоковані в банках і на рахунках біж.** .	**280.681 К**
Фонди резервові .	**21.318 К**		

Головна аґенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи" і „Ґазети Львівскої" може принимати оголошеня виключно лиш ся аґенция.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада. (Телєфона число 527).